

ЛЮДМИЛА АНАТОЛІВНА ПАРФЕНТІЙ,

кандидат економічних наук,

Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-8896-4928>,

e-mail: l.a.mohylina@gmail.com

ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Досліджено основні функції та повноваження правоохоронних органів України у сфері економічної безпеки на підставі аналізу, систематизації та узагальнення нормативних і наукових джерел. Зазначено проблеми, пов'язані з функціонуванням у цій сфері кількох правоохоронних органів. Обґрунтовано необхідність створення в Україні єдиного правоохоронного органу у сфері економічної безпеки. Проаналізовано законопроект «Про Бюро економічної безпеки України» № 3087-д, ухвалений Верховною Радою України у першому читанні, та надано рекомендації щодо його вдосконалення.

Ключові слова: економічна безпека держави, правоохоронні органи, Національна поліція, Служба безпеки України, податкова міліція, Національне антикорупційне бюро України, реформування правоохоронних органів, Бюро економічної безпеки.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

В останні роки наша держава зіткнулася з величезною кількістю викликів і негараздів: війна на Сході України, анексія Криму, економічна та політична нестабільність. Але не менш руйнівними для держави є явища, що мають місце в Україні з перших років незалежності: корупція на всіх рівнях державного управління, організована злочинність з її проникненням у сферу економічних відносин, тіньова економіка, а особливо її кримінальна складова. Ці загрози негативно відображаються на рівні економічної безпеки нашої держави та потребують ефективного механізму протидії. Ключову роль у цьому механізмі відіграють правоохоронні органи.

Стан дослідження проблеми

Питання ролі та функцій правоохоронних органів у забезпеченні економічної безпеки держави, суб'єктів господарювання та громадян торкалися у своїх працях такі науковці, як М. В. Колеснікова, М. Ф. Криштанович, С. І. Лепкарь, В. І. Мельник, О. І. Нікітенко, О. М. Резнік та ін.

Мета і завдання дослідження

Мета статті полягає в дослідженні актуальних проблем функціонування правоохоронних органів України у сфері економічної безпеки та розробленні практичних рекомендацій стосовно реформування системи правоохоронних органів України у цій сфері. Відповідно

до сформульованої мети завданнями наукової статті є: дослідити основні функції та повноваження правоохоронних органів України у сфері економічної безпеки та виявити актуальні проблеми їх функціонування; обґрунтувати необхідність створення в Україні єдиного правоохоронного органу у сфері економічної безпеки; проаналізувати законопроект «Про Бюро економічної безпеки України» № 3087-д та надати рекомендації щодо його вдосконалення.

Наукова новизна дослідження полягає в розробленні пропозицій стосовно реформування системи правоохоронних органів України у сфері забезпечення економічної безпеки держави, зокрема рекомендацій щодо вдосконалення законопроекту «Про Бюро економічної безпеки України» № 3087-д.

Виклад основного матеріалу

Згідно зі ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів»¹ до правоохоронних органів належать органи прокуратури, Національної поліції, Служби безпеки України, Військової служби правопорядку у Збройних силах України,

¹ Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23.12.1993 № 3781-XII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12> (дата звернення: 09.12.2020).

Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, органи доходів і зборів, органи й установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції. О. М. Резнік, дослідивши завдання та функції вищезазначених органів, дійшов висновку, що до правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки держави слід віднести органи Національної поліції України, Служби безпеки України, підрозділи податкової міліції Державної фіскальної служби України та Національне антикорупційне бюро України [1].

Законодавство України у сфері протидії організованій злочинності базується на Конституції України і складається із: Кримінального, Кримінально-процесуального, Митного кодексів України, законів України «Про Національну поліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», «Про Службу безпеки України», «Про прокуратуру», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України», інших законів і нормативно-правових актів, прийнятих на їх виконання, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Так, згідно зі ст. 2 Закону України «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 р. органи прокуратури підтримують державне обвинувачення в суді, представляють інтереси громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом, здійснюють нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також у разі застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян¹. Виконання зазначених функцій у сфері економічної безпеки дає підстави віднести органи прокуратури до суб'єктів забезпечення економічної безпеки держави. Крім того, прокуратура здійснює нагляд за додержанням норм чинного законодавства та Конституції України органами забезпечення економічної безпеки.

¹ Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (дата звернення: 09.12.2020).

Також до суб'єктів забезпечення економічної безпеки можна віднести суди загальної юрисдикції, оскільки вони забезпечують судовий захист суб'єктів економічної безпеки, права яких були порушені внаслідок здійснення діяльності із забезпечення економічної безпеки, та можуть здійснювати судочинство у цій сфері.

Ще одним правоохоронним органом – суб'єктом забезпечення економічної безпеки держави є Національне антикорупційне бюро України, на яке покладається обов'язок з попередження, виявлення, припинення, розслідування та розкриття корупційних правопорушень, віднесених до його підслідності, а також запобігання вчиненню нових. Згідно зі ст. 1 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 р. завданням цього органу є протидія кримінальним корупційним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці².

Специфічним суб'єктом забезпечення економічної безпеки держави є правоохоронний орган спеціального призначення, що забезпечує державну безпеку України, – Служба безпеки України. Відповідно до законодавства Служба безпеки України як один із головних суб'єктів національної безпеки забезпечує захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, економічного, науково-технічного та оборонного потенціалу України³.

Донедавна безпосереднім суб'єктом забезпечення економічної безпеки держави був Департамент захисту економіки Національної поліції України, проте 2 вересня 2019 р. Кабінетом Міністрів України його було ліквідовано.

Найбільш ефективним правоохоронним органом у сфері забезпечення економічної безпеки держави є податкова міліція Державної податкової служби України. Згідно з Податковим кодексом України одним з основних завдань податкової міліції є запобігання

² Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18> (дата звернення: 09.12.2020).

³ Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 № 2229-XII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12> (дата звернення: 09.12.2020).

кримінальним та іншим правопорушенням у сфері оподаткування та бюджетній сфері, їх розкриття, розслідування та провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Таким чином, в Україні поки що нема єдиного органу у сфері забезпечення економічної безпеки держави. Зараз функції координації та контролю за діяльністю органів забезпечення економічної безпеки держави виконує Рада національної безпеки і оборони України, у складі якої діє Служба з питань економічної безпеки. Сьогодні функції та повноваження у цій сфері розпорозені між різними правоохоронними органами, що зумовлює низьку ефективність їхньої діяльності та складнощі у взаємодії. Будь-який уповноважений орган може прийняти заяву про будь-який злочин і розслідувати його доти, доки прокурор не визначить іншу підслідність.

Завдання та повноваження органів Національної поліції, Служби безпеки України, податкової міліції Державної податкової служби України, Національного антикорупційного бюро у сфері протидії та боротьби з фінансово-економічними правопорушеннями дублюються, що підтверджує необхідність створення єдиного правоохоронного органу – суб'єкта забезпечення економічної безпеки держави.

У зв'язку з цим протягом останніх років в українському суспільстві дуже активно обговорюється необхідність створення єдиного правоохоронного органу у сфері забезпечення економічної безпеки. Метою створення такого органу є ліквідація податкової міліції, оптимізація структури та чисельності органів, які здійснюють боротьбу зі злочинами у сфері економіки.

Крім того, створення єдиного правоохоронного органу у сфері економічної безпеки має на меті усунення проблеми тиску на український бізнес, представники якого скаржаться на надмірну кількість безпідставних запитів від Служби безпеки України, Державної податкової служби України, Державної митної служби України, силовий тиск інших правоохоронних органів. Експерти зазначають, що правоохоронці, щоб отримати привід контактувати з підприємцем, можуть здійснювати умисне включення до обставин, які підлягають доказуванню, подій, що не мають відношення до розслідуваного кримінального провадження, а також різні маніпуляції з розширенням, змінами фактів розслідуваної кримінальної події тощо [2].

Виходячи з наведеного, проблема полягає не в нормативних конструкціях законодавчих

актів, що визначають повноваження Служби безпеки України або іншого правоохоронного органу, а в системі організації досудового розслідування. Факторами, що призводять до тиску на бізнес, є:

1) широка дискреція прокурора в питаннях досудового розслідування (однак її обмежувати не можна, оскільки це може призвести до колапсу процесу розслідування всіх правоохоронних органів);

2) характер злочинів, підслідних правоохоронному органу (наприклад, Службою безпеки України особлива увага звертається на злочини, що стосуються руху неконтрольованих фінансових потоків) [2].

Нещодавно Верховна Рада України прийняла в першому читанні законопроект «Про Бюро економічної безпеки України» № 3087-д¹, в якому Бюро економічної безпеки України визначається як державний правоохоронний орган, на який покладаються завдання щодо запобігання, виявлення, припинення, розслідування та розкриття кримінальних правопорушень, віднесених законом до його підслідності. Відповідно до законопроекту директор Бюро економічної безпеки призначатиметься Президентом України за поданням конкурсної комісії. Гранична кількість працівників бюро встановлюється на рівні чотирьох тисяч осіб, посадовий оклад яких буде не менше 20 прожиткових мінімумів. Також законопроектом пропонується Службу безпеки України позбавити повноважень щодо розслідування економічної злочинності та доповнити Кримінальний процесуальний кодекс України ст. 222-2 «Шахрайство з податком на додану вартість».

На думку експертів, для того щоб бути дійсно важливим органом для фінансової безпеки держави, Бюро економічної безпеки України має відповідати двом ключовим критеріям:

1) об'єднати розслідування всіх економічних злочинів проти фінансових інтересів держави, запобігати таким злочинам, розробляти нові методи розслідування та мати дуже сильну аналітичну складову під час розслідування економічних злочинів;

2) бути політично та операційно незалежним органом [3].

¹ Проект Закону про Бюро економічної безпеки України : від 02.07.2020 № 3087-д / ініціатори Д. О. Гетманцев, О. М. Василевська-Смаглюк, І. В. Аллахвердієва та ін. / БД «Законодавство України» / ВР України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69331 (дата звернення: 09.12.2020).

Члени Української ради бізнесу, до складу якої входить 91 бізнес-асоціація різних секторів економіки, та інші експерти, проаналізувавши проєкт Закону «Про Бюро економічної безпеки України» № 3087-д, підготовлений до другого читання, зазначили такі його позитивні аспекти [4; 5].

1. Створення Бюро економічної безпеки може сприятливо вплинути на бізнес в Україні, зокрема усунувши додатковий тиск від численних перевірок органів, які здійснюють контроль за дотриманням податкового законодавства та досить часто не можуть між собою визначити межі своїх повноважень.

2. Створення Бюро економічної безпеки України має розв'язати проблему уніфікації органів, що ведуть боротьбу зі злочинами у сфері економіки, а також унеможливити конфлікт професійних інтересів цих органів. Проєктом здебільшого усувається дублювання функцій Національної поліції, Служби безпеки України та податкової міліції під час розслідування економічних злочинів. Із завдань Служби безпеки України виключається захист економічних інтересів держави та підрозділ з питань боротьби з корупцією та організованою злочинністю.

3. У законопроєкті деталізуються підслідність і перелік статей, які можуть розслідуватися детективами бюро. Причому розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до компетенції бюро, зможуть здійснювати виключно детективи бюро. Забороняється доручати здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень іншому органу досудового розслідування. Це запобігатиме зловживанням з боку інших правоохоронних органів, унеможлививши відкриття кримінального провадження за статтею Кримінального кодексу, що не належить до їхньої підслідності.

4. Бюро економічної безпеки перебуватиме в системі органів Кабінету Міністрів, що є оптимальним відповідно до світового досвіду.

5. Установлюється гранична кількість працівників Бюро економічної безпеки України – до 4 тисяч осіб, що дозволить зосередитись саме на системних порушеннях та стане передумовою здійснення аналітичного дослідження фінансових операцій.

6. Запроваджуються світові практики встановлення довіри до правоохоронних органів шляхом проведення психофізіологічного опитування із застосуванням поліграфа.

7. Передбачаються на рівні закону гідні зарплати для працівників Бюро економічної безпеки України – щонайменше 20 прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

8. Проєктом визначаються спеціалізовані прокурори, які здійснюватимуть нагляд за діяльністю Бюро економічної безпеки України, що сприятиме підвищенню якості роботи розслідувань.

9. Кандидати на посаду директора Бюро економічної безпеки України обираються конкурсною комісією, засідання конкурсної комісії відкриті, забезпечуються відео- та аудіофіксація і трансляція засідань в режимі реального часу. Співробітники Бюро економічної безпеки України також відбираються на конкурсній основі.

Однак законопроєкт «Про Бюро економічної безпеки України» № 3087-д має також серйозні недоліки і прогалини, на які звертають увагу профільні бізнес-асоціації та експерти [3; 5; 6; 7].

1. Розслідування всіх економічних злочинів проти фінансових інтересів держави повинен здійснювати єдиний правоохоронний орган. Тому важливо на рівні Кримінального процесуального кодексу України позбавити інші правоохоронні органи можливості розслідувати злочини, віднесені до підслідності Бюро економічної безпеки. Зробити це потрібно шляхом чіткої вказівки в законі про ліквідацію податкової міліції та «економічних» або «антикорупційних» підрозділів в інших правоохоронних органах.

2. Бюро економічної безпеки України має бути центральним органом виконавчої влади, діяльність якого координує Кабінет Міністрів України через міністра фінансів. Це забезпечить «цивільність» органу, сприятиме тому, щоб він мав швидкий та законний доступ до інформації з баз даних і реєстрів Державної податкової служби, Державної митної служби, Державної служби фінансового моніторингу, які координує Міністерство фінансів України.

3. Бюро економічної безпеки фактично буде підконтрольне лише Президенту України. Зокрема, це засвідчує порядок призначення та звільнення директора бюро Президентом України та проведення конкурсного відбору на посаду директора (ст. 13 проєкту), порядок формування Ради громадського контролю (ст. 31 проєкту), контроль за діяльністю Бюро економічної безпеки (частини 3, 4 ст. 32 проєкту) тощо. У законопроєкті на Президента покладено такі повноваження: створення органу, ухвалення рішення про аудит ефективності, затвердження положення про громадську раду, визначення організаційної структури бюро, призначення та звільнення директора Бюро економічної безпеки. Зазначені повноваження, надані Президенту законопроєктом усупереч

Конституції України, створюють передумови для політичного втручання в операційну діяльність органу.

4. Згідно з положеннями ст. 13 законопроекту очолюватиме бюро директор, який призначається на посаду Президентом України за поданням комісії з проведення конкурсу. Призначення директора бюро на підставі указу Президента України може обумовити негативні наслідки в майбутньому за аналогією з призначенням директора Національного антикорупційного бюро України. А вже 28 серпня 2020 р. Конституційний Суд України дійшов висновку, що призначення А. С. Ситника директором Національного антикорупційного бюро України на підставі указу президента не входить до повноважень глави держави та робить таке призначення незаконним. Тому в майбутньому указ про призначення директора бюро також можуть визнати неконституційним. Створювати орган і призначати керівника повинен уряд. Це відповідає його повноваженням і завданням згідно із Законом України «Про Кабінет Міністрів України» та враховує висновки Конституційного Суду щодо призначення керівника Національного антикорупційного бюро України.

5. Законопроектом пропонується, щоб конкурсна комісія складалася виключно з представників, які делегуються від Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України. Тобто конкурсна комісія формується політиками, що робить керівника залежним від політичного впливу. Натомість у комісії обов'язково мають бути експерти з фінансових розслідувань, представники громадськості. Можна запрошувати міжнародних фахівців або представників профільних міжнародних організацій, що займаються протидією фінансовим злочинам.

6. Можуть виникнути проблеми з кадровим набором працівників бюро, адже участь у конкурсі здебільшого братимуть колишні працівники податкової міліції та «економічних» підрозділів Служби безпеки України і Національної поліції України, тобто існує ризик, що в новий орган прийдуть працювати вивільнені та недоброчесні працівники цих органів. Тим більше, що проведення конкурсів на інші посади, крім посади директора, у законопроекті не деталізовано. Відповідає за це керівник новоствореного органу, який з огляду на його політичну заангажованість під час обрання несе ризик створення репресивного правоохоронного органу.

7. Передбачений законопроектом штат Бюро економічної безпеки України (4 тис. осіб)

є занадто великим, достатньо 1,5 тис. працівників. Роздутий штат зумовить додаткові витрати та зниження ефективності діяльності органу. За розрахунками експертів Європейської бізнес-асоціації, якщо у бюро працюватимуть 4 тис. осіб, річне навантаження на одного працівника буде 0,34 справи, тобто одна розкрита справа за три роки [7].

8. Громадський контроль у законопроекті прописаний формально та не має дієвих важелів впливу в разі неякісної або упередженої роботи органу. Відсутній вплив громадського контролю на роботу конкурсних комісій з відбору кандидатів на керівні посади. Не передбачена робота Ради громадського контролю в дисциплінарних комісіях.

9. Відсутність критеріїв ефективності діяльності Бюро економічної безпеки України. Керівник органу повинен звітувати перед парламентом і Президентом, і в законопроекті зазначено показники, за якими він звітує, але відсутня система оцінювання та порівняння. Це мають бути не тільки кількісні показники (наприклад, кількість зареєстрованих проваджень), а й якісні: важливість і складність справ, розмір відшкодованої шкоди тощо.

10. У законопроекті не зазначено, хто формує стратегію діяльності Бюро економічної безпеки України, на що вона спрямована, за якими критеріями оцінюється Верховною Радою чи Президентом.

11. Аудит не є незалежним, а політично вмотивований, що несе ризик суб'єктивної оцінки політиками, а не об'єктивної оцінки діяльності правоохоронного органу.

12. Згідно із законопроектом одним із повноважень Бюро економічної безпеки України є можливість проведення негласних слідчих (розшукових) дій (зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж), що може призвести до додаткового тиску на посадових осіб відповідних компаній.

Висновки

Правоохоронні органи є ключовими суб'єктами забезпечення економічної безпеки держави. Розпочате реформування правоохоронних органів України має на меті створення єдиного правоохоронного органу у сфері економічної безпеки, що є дійсно необхідним для нашої держави та вітчизняного бізнесу. Але важливо, щоб відбулося створення не чергового правоохоронного органу із заплутаною підслідністю, а нового органу зі збалансованим акцентом не тільки на розслідуванні, а й на превентивних заходах реагування і глибокій аналітиці економічних процесів в Україні

та світі, який відповідатиме за розслідування економічних злочинів проти держави та консолідує повноваження всіх нинішніх правоохоронних органів у цій сфері. Крім того, не менш важливо, щоб створення нового правоохоронного органу відбулося з урахуванням усіх недоліків, які завадили ефективно виконувати свої функції іншим слідчим органам (порядок конкурсного відбору та призначен-

ня керівників і їхніх заступників, розмежування підслідності справ, повноваження оперативно-технічних підрозділів і їх матеріально-технічне забезпечення. Тому законопроект «Про Бюро економічної безпеки України» № 3087-д, ухвалений парламентом у першому читанні, потребує доопрацювання з метою усунення недоліків, виявлених профільними експертами.

Список бібліографічних посилань

1. Резнік О. М. Рівні та напрями діяльності правоохоронних органів із забезпечення фінансово-економічної безпеки держави. *Право і Безпека*. 2017. № 4. С. 136–141.
2. Катамадзе Г. Законопроект «Про Бюро економічної безпеки України» жодним чином не вирішує проблеми тиску на бізнес // ГОРДОН : сайт. 23.10.2020. URL: <https://gordonua.com/ukr/blogs/grigol-katamadze/zakonoprojekt-pro-bjuro-ekonomichnoji-bezpeki-ukrajini-zhodnim-chinom-ne-virishuje-problemi-tisku-na-biznes-1524320.html> (дата звернення: 09.12.2020).
3. Пластун М. Чому створення Бюро економічної безпеки – погана ідея? // 112.ua : сайт. 21.09.2020. URL: <https://ua.112.ua/mnenie/chomu-stvorennia-biuro-ekonomichnoi-bezpeky-pohana-idea-550634.html> (дата звернення: 09.12.2020).
4. Бізнес закликає якнайшвидше прийняти проєкт про Бюро економічної безпеки № 3087-д та відхилили шкідливий № 3959-1 (заява) // Українська Рада Бізнесу : сайт. 02.11.2020. URL: <https://urb.org.ua/biznes-zaklikae-yaknajshvidshe-prijnyati-proekt-pro-byuro-ekonomichnoi-bezpeki-№3087-d-ta-vidhilili-shkidlivij-№3959-1-zayava/> (дата звернення: 09.12.2020).
5. Овчаров Д. Економічна безпека: як створення спеціалізованого бюро впливатиме на бізнес // mind : сайт. 07.09.2020. URL: <https://mind.ua/openmind/20215421-ekonomichna-bezpeka-yak-stvorennya-specializovanogo-byuro-vplivati-na-biznes> (дата звернення: 09.12.2020).
6. Острікова Т. Реформувати не можна залишати як є: де ставити кому // Економічна правда : сайт. 01.10.2020. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/10/1/665746/> (дата звернення: 09.12.2020).
7. 5 причин, чому бізнес не підтримує запропоновану концепцію Бюро економічної безпеки // European Business Association : сайт. 12.11.2020. URL: <https://eba.com.ua/5-prychyn-chomu-biznes-ne-pidtrymuye-zaproponovanu-kontseptsiju-byuro-ekonomichnoi-bezpeky/> (дата звернення: 09.12.2020).

Надійшла до редколегії 14.12.2020

ПАРФЕНТИЙ Л. А. ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫЕ ОРГАНЫ В СФЕРЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ: УКРАИНСКИЕ РЕАЛИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ

Исследованы основные функции и полномочия правоохранительных органов Украины в сфере экономической безопасности на основании анализа, систематизации и обобщения нормативных и научных источников. Указаны проблемы, связанные с функционированием в данной сфере нескольких правоохранительных органов. Обоснована необходимость создания в Украине единого правоохранительного органа в сфере экономической безопасности. Проанализирован законопроект «О Бюро экономической безопасности Украины» № 3087-д, принятый Верховной Радой Украины в первом чтении, и даны рекомендации по его совершенствованию.

Ключевые слова: экономическая безопасность государства, правоохранительные органы, Национальная полиция, Служба безопасности Украины, налоговая милиция, Национальное антикоррупционное бюро Украины, реформирование правоохранительных органов, Бюро экономической безопасности.

PARFENTII L. A. LAW ENFORCEMENT AGENCIES IN THE FIELD OF ECONOMIC SECURITY: UKRAINIAN REALITIES AND PERSPECTIVES

It has been noted that there is currently no single law enforcement agency in the field of economic security in Ukraine, the relevant functions and powers are scattered between different law enforcement agencies, which causes low efficiency of their activities and difficulties in cooperation. The topical problems of functioning of law enforcement agencies of Ukraine in the field of economic security have been studied and practical recommendations concerning reforming the system of law enforcement agencies of Ukraine in this sphere have been developed.

To achieve the purpose of the study, the author has used general scientific and special research methods: formal and legal method – during the study of the functions and powers of law enforcement agencies in the field of economic security; analogy, method of causal analysis, situational and prognostic methods – for the analysis of the draft Law “On the Bureau of Economic Security of Ukraine” No. 3087-d.

Analyzing, systematizing and generalizing normative and scientific sources, the author has researched the main functions and powers of law enforcement agencies of Ukraine in the field of economic security. Problems related to the functioning of several law enforcement agencies in this area have been identified. The necessity of creation of a single law enforcement agency in the field of economic security in Ukraine has been substantiated. The draft Law “On the Bureau of Economic Security of Ukraine” No. 3087-d, approved by the Verkhovna Rada of Ukraine in the first reading, has been analyzed; the author has provided recommendations for its improvement.

The author has elaborated propositions to reform the law enforcement system of Ukraine in the field of economic security of the state, in particular recommendations for improving the draft Law “On the Bureau of Economic Security of Ukraine” No. 3087-d.

It has been noted that the practical significance of the obtained results lies in the use of conclusions and recommendations in the activities of public authorities in the process of carrying out their legislative and regulatory functions.

Key words: *economic security of the state, law enforcement agencies, National Police, Security Service of Ukraine, Tax Police, National Anti-Corruption Bureau of Ukraine, reform of law enforcement agencies, Bureau of Economic Security.*